

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музeология кафедрасы

**«Орталық Азия архeологиясының өзекті мәселелері» пәні бойынша қорытынды
емтиханбағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«7M02219-Археология» білім беру бағдарламасы

Алматы 2024 жыл

Құрастырушы:

Байгунаков Д.С. Археология, этнология және
музеология кафедрасының профессоры т.ғ.д.,

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі және
атағы)

«Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері» пәні бойынша қорытынды емтихан
жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып,
ұсынылды

«___» _____ 2024 ж., хаттама

Кіріспе

Студенттер «Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Студенттердің жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. Оқытушы барлық студенттердің баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер студент емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Курстың мақсаты мен міндеттері. Орталық Азия археологиясының заманауи мәселелері
 2. Орталық Азия төменгі палеолитінің өзекті сауалдары Орталық Азия мустье дәуірінің көкейкесті сауалдары
 3. Ұлыбританиядағы ашық аспан астындағы музейлер
 4. Орталық Азия кейінгі палеолитінің өзекті проблемалары
 5. Орталық Азия мезолитінің өзекті мәселелері
 6. Орталық Азия неолитінің өзекті сауалдары
 7. Орталық Азия энеолитінің көкейкесті мәселелері
 8. Орталық Азия қола дәуірі мәселелерінің өзекті тақырыптары
 9. Орталық Азия ерте темір дәуірі мәселелерінің өзекті проблемалары
 10. Орталық Азия ерте орта ғасырлар археологиясының өзекті сауалдары
 11. Орталық Азия дамыған орта ғасырлар кезеңі археологиясының өзекті мәселелері
 12. Орта Азиядағы ашық аспан астындағы музейлер
 13. Орталық Азия кейінгі ортағасырлық археологиясының өзекті мәселелері
 14. Орталық Азия құлпытастары проблемасы
 15. Көшпелілер және қала мәдениеті: тарихи даму, мәселелері мен зерттеулер
- Емтихан тапсыру кезінде студенттер қабілетті болуы тиіс:

- Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерін түсіндіру, ерекшеліктерін негіздеу;
- Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерінің негізгі даму бағыттарын талдау;
- Әр кезеңдер бойынша археологиялық мәселелерді талдау алу;
-

Әдебиеттер тізімі

1. Проблемы этногенеза и этнической истории народов Средней Азии и Казахстана: Тез. докл. Всесоюз. конф. 20–23 ноября 1988 года /Ред. Б.А. Литвинский, Т.А. Жданко. М.: ИЭА АН СССР, 1988.
2. История Кыргызстана. Бишкек: Учкун, 2021.
3. Рахмонов Э.Ш. Таджики в зеркале истории. Кн. 1: От арийцев до Саманидов. Лондон; Душанбе, 2020.
4. Усманов К. История Узбекистана: Для академических лицеев и профессиональных колледжей. Ташкент: ИПТД «O'qituvchi», 2018.
5. История кыргызов и Кыргызстана. Учебник для вузов. / Под редакцией академика В.М. Плоских. Бишкек. 2021.
6. История таджикского народа. В 6 томах. -Душанбе, 1995-2015 гг.
7. История Узбекистана. -Ташкент, 2022
8. История Сибири. Учебное пособие -Томск: Изд-во Том. ун-та, 2022.

**«7M02219-Археология» білім беру бағдарламасы бойынша
«Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелері» пәнінен емтихан қабылдау
нұсқаулығы**

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық »	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға ашық Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелерін түсіндіріп, сол елдердің археологиялық ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, Орталық Азия археологиясының ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау. Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Орталық Азия археологиясының өзекті мәселелеріне қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. Практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау

				бар.	жүргізу қағидалары
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Археологиялық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 33 балл, екінші сұраққа-33 балл, үшінші сұраққа - 34 балл